Pohjois-Savon jäteasiain neuvottelukunta

Aika 20.9.2011 klo 9.00

Paikka Maakuntasali, Sepänkatu 1 Kuopio .

Osallistujat
Huopana Tuomas, Itä-Suomen yliopisto
Hyvärinen Pekka, Ekokem Oy
Ikonen Tiina, Pohjois-Savon Martat ry
Jääskeläinen Ari, Savonia AMK
Kainulainen Eila, Keski-Savon ympäristötoimi
Kauhanen Jari, MTK Pohjois-Savo
Kauhanen Risto, Ylä-Savon jätehuolto Oy
Kettunen Matti, Keslog Oy/Kesko OYJ
Kinnunen Tuula-Anneli, Kuopion kaupunki, ympäristöyksikkö
Koivistoinen Osmo, Ylä-Savon seutu (ympäristötoimi)
Koponen Lea, Pohjois-Savon ELY-keskus
Kuusela Eero, Savon Voima Oyj
Launonen Eeva-Liisa, Itä-Suomen lääninhallitus
Leppänen Tanja, Koillis-Savon kunnat
Mikkonen Kaisu, Pohjois-Savon ELY-keskus
Nousiainen Matti, Siilinjärven kunta/Kuopion seutu
Ryhänen Arto, Jätekukko Oy
Räsänen Teemu, Savonia AMK
Tukiainen Ossi, Pohjois-Savon ELY-keskus

1. **Kokouksen avaus**

Kaisu Mikkonen avasi kokouksen ja esitteli ELY-keskuksen toimintaa. Neuvottelukunnan edellinen kokous on ollut Itä-Suomen jätesuunnitelman luonnosvaiheessa ja suunnitelma on valmistunut alueellisten ympäristökeskusten toimiessa. Suunnitelman seurannasta vastaa nyt Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa Ympäristö ja luonnonvarat – vastuualueella ympäristövastuu yksikkö.

2. **Itä-Suomen jätesuunnitelman toteutumisen seuranta**

Jätesuunnitelman painopistealueita ovat:

- Jätteiden energiahyödyntäminen
- Biohajoavien jätteiden, ml. lietteet, käsittely
- Haja-asutusalueiden jätehuolto
- Rakentamisen jätteet, hyödyntäminen ja käsittely
-

Lea Koponen esitteli tehtyä seurantataulukkoa, johon on koottu tietoa painopistealueittain vuosilta 2009 ja 2010 Pohjois-Savon osalta. Vuoden 2009 tiedot on julkaistu koko Itä-suomen osalta internetsivulla www.ymparisto.fi/ISU. Tiedot perustuvat pääosin Vahti-järjestelmän

tietoihin. Jätteiden energiahyödyntämisessä on meneillään kokeilu Varkaudessa Stora Enso Oyj:n voimalaitoksessa. Kuopion Heinälamminrinteellä on esikäsitelty sekajätettä, josta saadaan lajiteltua energiajätettä. Biohajoavan jätteen kaatopaikalle sijoittamisen on laskennassa vuonna 2010 käytetty prosenttiosuus on suurempi kuin vuonna 2009 ja, siksi kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan jätteen määrä on vuonna 2010 suurempi kuin 2009. Prosenttiosuuden johtuu Jätekukko Oy:n ilmoituksesta, joka perustuu tehtyihin lajittelututkimuksiin. Energiajätteen ja biohajoavan jätteen käsittelyssä alueella ei vielä ole tapahtunut oleellista muutosta. Keskustelussa tuli esille, että Ekokem Oy ottaa vastaan maataloudessa syntyvää muovia ja se hyödynnetään energiana.

Jätehuollon palvelutasosta Pohjois-Savossa on koottu taulukko vastaanottopisteistä kunnittain. Keskustelussa tuli esille, että hyvä mittari palvelutasosta olisi käyttäjän etäisyys lähimmälle pisteelle.

3. **Uusi jätelaki**

Lea Koponen esitteli lyhyesti uuden jätelain keskeisiä muutoksia. Itä-Suomen jätesuunnitelmassa on keskitytty uuden jätelain mukaisen jätehierarkian loppupäähän jätteiden loppukäsittelyyn ja hyödyntämiseen. Jätelaki korostaa määrän ja haitallisuuden vähentämistä, uudelleen käyttöä ja kierrätystä.

Uutena toimijana tulevat olemaan jätelautakunnat. Jätekukko Oy:n on alueella jätelautakunta on jo aloittanut. Keskustelussa tuli esille, että jätelautakuntien käynnistämistä Ylä-Savossa ja Keski-Savon alueella sitä ennen lyhyeksi ajaksi ennen kunnallisvaaleja ei pidetä tarkoituksen mukaisena. Jätelautakunnat aloittanevat vuoden 2013 alusta.

Osallistujat toivoivat kunnille ja muillekin toimijoille koulutusta uudesta jätelaista, erityisesti uuden jätelain vaikutuksista jätehuoltomääräyksiin.

4. **Tilannekatsauksia**

Tilannekatsauksena kuultiin Arto Ryhäsen esitys Itä- ja Keski-Suomen jätelaitosten Varkauden ekovoimalaitoshankkeesta. Selvityksen perusteella jäteyhtiöt kannattavat yhteisen jätevoimalan sijoituspaikaksi Varkautta mm sen keskeisen sijainnin takia vuoksi. Kysymyksen tulisi uusi leijukerrostekniikkaan perustuva laitos. Mikäli Varkauden kaupungin suhtautuminen on kielteinen, ryhtyvät jäteyhtiöt selvittämään muita mahdollisia vaihtoehtoja. Nyt ennen voimalaitoksen käyttöönottoa kuljetetaan Kuopiosta lajiteltua sekajätettä 300 kilometriä, 3 rekkaa /arkipäivä energiana hyödynnettäväksi.

Arto Ryhänen esitteli myös Jätekukko Oy:n ja Pieksämäen kaupungin Pieksämäen biokaasulaitoshanketta. Pieksämäellä käsiteltäisiin jatkossa Jätekukko Oyn alueella erilliskerätty biojäte. Lähtökohtana on, että mädätteen sisältämät ravinteet saadaan eteenpäin 0-hinnalla.

Ari Jääskeläinen ja Tuomas Huopana esittelivät REMOWE –hanketta. REMOWE –hankkeeseen voi käydä tutustumassa internetisssä osoitteessa www.REMOWE.EU.

(liite)

Ossi Tukiainen esitteli ELY-keskuksen materiaalitehokkuus areenan toiminta-ajatuksen. Tarkoituksen on käynnistää hankkeita, joilla tuetaan materiaalitehokkuuden edistämistä.

5. **Keskustelussa esille tulleita näkemyksiä**

Materiaalitehokkuus

Materiaalitehokkuuden esille tuomista pidettiin hyvänä asiana. On parempi että ei enää puhuta jätteestä. Jos tuote on tehty jätteestä on sillä ollut huono 'kaiku'.

Esimerkiksi tiehallinnon puolella käytetään paljon materiaaleja. Esille tuli myös rakentamisen energiatehokkuus, rakennusten loppukäyttö ja puurakentamisenmahdollisuudet.

Tuotesuunnitteluun on saatava huomiota. Kuluttajan ei tarvitse miettiä mitä tekee, vaikuttaisi suoraan teollisuuteen. Yritysten toimintaa voidaan ohjata valvonnan yhteydessä

Kuntien ja valtion hankintatoimet on saatava mukaan ja hankinnoissa on huomioitava elinkaariajattelu.

Kuntalaiset tarvitsevat edelleen neuvontaa ja oppaita. Vaikka oppaita on jo olemassa niin ei pidä heittäytyä toivottomaksi ja luopua niiden tarjoamisesta. Ympäristökasvatusta, kuten vihreälippukouluja, ei pidä unohtaa. Nuoret olisi saatava mukaan.

Tärkeää olisi myös etsiä uusia sidosryhmiä materiaalitehokkuuteen.

6. **Neuvottelukunnan rooli, työskentelytapa ja kokoonpanon vahvistaminen**

ELY-keskuksen esitys on, että neuvottelukunta voisi jatkossa toimia myös materaalitehokkuusareenan tukena. Neuvottelukunnan rooli olisi toimijoiden välisen tiedon jakaminen, yhteistyön lisääminen sekä valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman tavoitteiden edistäminen ja toimeenpano seuranta. Toimikausi on vuoden 2016 loppuun.

Neuvottelukunnan kokoonpanoa vahvistetaan oppilaitosten edustuksella ja uusien jätelautakuntien edustuksella. Lisäksi on tehty joitakin henkilömuutoksia. Päivitetty jäsenluettelo liitteenä.

Keskusteltiin neuvottelukunnan työskentelytavoista. Työskentelytapaan ei tullut selkeitä toivomuksia, mutta ajatuksena on, että voitaisiin järjestää koko Itä-Suomen kattava seminaari ensi vuonna. Seminaarissa voitaisiin esitellä ajankohtaisia jätehuoltohankkeita.

Kokoonpanoa vahvistetaan oppilaitosten edustuksella ja uusien jätelautakuntien edustuksella. Lisäksi on joitain henkilömuutoksia. Päivitetty jäsenluettelo liitteenä.

Kokoeko- seminaari pidetään Kuopiossa 16.2 ja aiheina ovat jätteenpoltto ja tuottajavastuu.

Kaisu Mikkonen päätti kokouksen klo 12.

Ympäristöylitarkastaja Lea Koponen